

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ

MONTHLY

Amritsar Post

www.amritsarpost.in

ਸੰਪਾਦਕ- ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ

Vol 2, Issue 12, Feb. 2013

253, Ajit Nagar Amritsar (Pb.) India

Mob.: +91-94175 33060 E-mail : amritsarpost2011 @yahoo.com

ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਇੱਕ ਲਾਸਾਨੀ ਤੇ ਅਦੁੱਤੀ ਬਲਵਾਨ ਯੋਧਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਪਹੁੰਚਿਤ ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਟੀ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਭਗਤਾ ਜੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਜਿਉਣੀ ਜੀ ਦੇ

ਬਾਕੀ 2 ਸਫੇ 'ਤੇ...

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਯੋਗੇਂਦਰਪਾਲ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮਦਿਨ 5 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਸਨ ਜੋ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਖਿੱਤੇ ਮੱਥੇ ਮੁਸਕੁਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦਾ ਇਸਤਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾ ਦੀ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ 'ਅਸ਼ੋਕਾ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਸਕੂਲਜ਼' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਰਲੀ ਹੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-2 ਉਹ ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅਤੇ

ਨੌਕ ਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਤੇ ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਸਹੀ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ:

'They alone live who live for others, the rest are more dead than alive'.

ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲਾ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ, ਗਣਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ, ਕੋਈ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਨੇਪੜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੜ੍ਹਦਾ।

ਸਕੂਲ ਜਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਮਵਰ ਤੇ ਗਿਣੇ ਚੁਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਪਾਠ ਕਰਮੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਉਥੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬੈਸਟ ਸਕੂਲ ਹੋਣ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਖੇਤਰ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸਕੂਲ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਵਿਗਿਆਨ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਸਕੂਲ ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਹਰ ਪਾਸੇ

ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੋਹੜ ਇਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ।

ਸਭਦੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਪਤਾ ਜੀ

“ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ ਕਿਆ ਐਸੀ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਥੀ ਹੁਸਨੇ ਫਿਤਰਤ ਮੇਂ, ਮੋਹਬਤ ਕੇ ਲਿਏ ਹਰ ਆਦਮੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਤਾ ਥਾ।

ਆਪਣੀ ਅਮਿਟ ਛਾਪ ਛੱਡ ਗਏ। ਇੱਕ ਭਰਭੂਰ ਅਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਿਆ ਮੇਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀਂ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜੋ ਘਾਟ ਹੋਈ ਸੋ ਹੋਈ। ਪਰ ਸਮਾਜ ਵੀ ਇੱਕ ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਤੋਂ ਮਹਿਰੂਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ 1990 ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਤੇ ਨਿੱਘੇ ਸੰਬੰਧ ਰਹੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਵੀ ਅੱਖ ਭਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੇਵਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਨੇ। ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ ਤੇ ਚਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਜੀਵਨ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰੀਏ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਕਰ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਸੀ.ਸੈ.ਸਕੂਲ, ਫੋਰਟਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਸੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਅਖੌਤੀ ਸੂਦਰ ਵਰਗ ਵਿਚੋਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਸੰਤ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਬਾਣੀ ਰਚੀ। ਰਾਮਾਨੰਦ ਤੇ ਵਲਭਾਚਾਰੀਆ ਨੇ ਜਿਸ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਕਬੀਰ ਜੀ, ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਆਦਿ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 2 ਜਨਵਰੀ 1377 ਈ. (ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਮਤ 1433) ਮਾਘ ਸੁਦੀ 15 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਦਾਸ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਕਲਸੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਬਨਾਰਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਸੀਰ ਗੋਵਰਧਨ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ 12-13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਲੋਨਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਭਗਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ-ਪੜ੍ਹਾਉਣ

ਬਾਕੀ 7 ਸਫੇ 'ਤੇ...

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ ਦਾ ਸੰਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਰੋਲ ਮੰਤਵ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਗਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਹੱਤਾ, ਇਸ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਗਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸਕਲਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਜਿਹੜੇ ਯਾਤਰੂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸੈਰ ਸਪਾਟੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ, ਅਮਰੀਕਾ, ਫਰਾਂਸ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਸਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਕੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਏਨਾ ਖੁਬਸੂਰਤ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਮੰਗ ਕਰਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਰਗਾ ਬਣਾਓ। ਇਹ ਕੰਮ ਕੋਈ ਮੁਸਕਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਨਗਰਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤਹੱਈਆ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਇਹ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਵਿਚਾਰ 253, ਅਜੀਤ ਨਗਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਂ ਈ-ਮੇਲ amritsar2011@yahoo.com ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕਰਨ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਡੀਕ ਰਹਿੰਗੀ।

ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਰਚਿਤ ਦੇ ਪੁਸਤਕਾਂ - ਬੌਸ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਅਤੇ ਵਰਮੀ - ਲੋਕ ਅਰਪਤ (ਇਸਦਾ ਲੇਖ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ)

EDITOR

Dr. Charanjit Singh Gumtala 9417533060

MANAGING EDITOR

Manmohan Singh Dhillon 98784-47635

MANAGING DIRECTOR

Prof. Mohan Singh 80545-97595
Maninder Singh ESCORT PRESS 93560-02501

PATRONS

- Jagbir Singh Chairman, Fateh Academy
Surat Singh Virk Director, Radical
Virat Devgan Director Sarswati College of Management
Pritam Singh Kalsi Kalsi Machine Tools
Onkar Singh Sandhu Harjindera Industries
En. Harjap Singh Aujla USA
Jasbir Singh Hanspal (Canada)

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ

ਡਾ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ

ਪ੍ਰਿੰ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮੰਨਣ

ਪ੍ਰਿੰ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਅਗਰਵਾਲ

- ਅਸ਼ੋਕਾ ਸੀ. ਸੀ. ਸਕੂਲ
ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆ
ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ
ਦਸਮੇਸ਼ ਵਾਟਰ ਮੀਟਰ
ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ
ਦਿੱਜ. ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ USA

ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਗੁਪਤਾ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਮਰ

ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ

ਅਨੰਤਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ anantdhillon@gmail.com

- ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਦਮ 94170-04700
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 98148-98094
ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 98148-98095
ਰਾਜ ਸਾਮੰਤ 80540-55277
ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 98151-25696
ਦੇਵ ਅਨੰਦ (ਬੰਟੀ) 965342302
ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਗੂ 9988503699
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ 98884-11879
ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆ 93560-05704

ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੰਪਾਦਕ....

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਗੁਰੂ ਵਿਖੇ 26 ਜਨਵਰੀ 1682 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਇਕੇਰਾਂ ਜਦ ਆਪ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਪਾਸੋਂ ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਹੋਰ ਰੁਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਜੰਗਾਂ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਪ ਨੇ ਸਮਾਣਾ, ਸਚੋਰਾ, ਬਹੁਤ ਤੇ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜਿਆ। ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਲੇਖ ਯੋਧਾ ਸਨ, ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨ

ਵੀ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਜਦ ਧੀਰਮਲੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਬੀੜ ਦੇਣੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਖੁਦ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਗਏ ਤੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਲਮ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਖੁਦ ਉਸਤੋਂ ਚਾਰ ਬੀੜਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਉਤਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ। ਜਦ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਤੈਮੂਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ

ਸਰੋਵਰ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਰੋਡ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖੇ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੇ ਟੁੱਟ ਪਏ ਤੇ ਲੜਦੇ-ਲੜਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜਦੇ ਚਾਟੀਵਿੱਡ ਤੱਕ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਹੱਠ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਅੱਪੜੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ

ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ, ਉਥੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨੋਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਪੱਖੋਂ ਆਪਣਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਬੜੀ ਹੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ, ਬਲਬਾਂ ਦੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜੀ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ
4091, ਬਜ਼ਾਰ ਨੰ: 4,
ਕੋਟ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - 143006
ਫੋਨ - 8427853313

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ ਸੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਤੇ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਦਾ ਹੱਕ ਕੇਵਲ ਉੱਚੀ ਜਾਤਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਆਸਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਦਾਂ, ਪੁਰਾਣਾਂ, ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ, ਪੌਰਾਣਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਮਿਥਿਆਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਿਆਨਵਾਨ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਕਿੱਤਾ ਢੋਰ ਢੇਰਾ, ਜੁੱਤੀਆਂ ਗੰਢਣਾਂ ਅਪਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ :

- ਚਮਰਟਾ ਗਾਠਿ ਨ ਜਨਹੀ॥ ਲੋਗੁ ਗਠਾਵੈ ਪਨਹੀ॥1॥ਰਹਾਉ॥
ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਕੁਟ ਬਾਢਲਾ ਢੋਰ ਢੇਵੰਤਾ ਨਿਤਹਿ ਬਨਾਰਸੀ ਆਸ ਪਾਸਾ॥

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਦਸਵੀਂ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ:

ਭਗਤ ਭਗਤ ਜਗਿ ਵਜਿਆ ਚਹੁ ਚਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਚਮਰੇਟਾ, ਪਾਣਾ ਗੰਢੇ ਰਾਹ ਵਿਚਿ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਢੋਇ, ਢੋਰ ਸਮੇਟਾ।

ਹੋਰਨਾਂ ਭਗਤਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਹੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੰਡਣ ਲਈ ਬਿਹਾਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼,

ਗੁਜਰਾਤ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ 40 ਪਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 16 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਖਰੜੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕ 'ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਸ੍ਰੋਤ ਪੁਸਤਕ' ਤੋਂ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪ ਇਕ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਾਦਗੀ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹੱਥੀ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਨਿਰਬਾਹ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਿਤਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਤਿੰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸਾ ਹੈ:

- ਬਿਮਲ ਅਪ੍ਰਮੇਵ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਨਿਰੰਜਨ ਯਯਾਉ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਵਉ॥
ਆਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ:
ਸਰਬੈ ਏਕ ਅਨੇਕੈ ਸੁਆਮੀ, ਸਭ ਘਟ ਭੁਗਾਵੈ ਸੋਈ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਹਾਥ ਪੈ ਨੇਰੈ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਈ॥
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪ ਨਿਰਗੁਣ ਧਾਰਾ

ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ

ਦੇ ਸੰਤ ਕਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਲਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਨ-ਸਾਧਾਰਨ ਜਨਤਾ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਅਖੌਤੀ ਭੇਖੀਆਂ, ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਘਿਰਣਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਰਮ ਕਾਢਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਦੱਸਿਆ। ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨੂੰ ਹਾਥੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵਾਂਗ ਬਹਾਰਮੁਖੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਚਾ ਜੱਲ, ਦੁੱਧ, ਫੁੱਲ ਆਦਿ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ

ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੂਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁੱਧ ਵੱਢੇ ਦੇ ਬਣਾਂ ਤੋਂ ਜੂਠਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫੁੱਲ ਭੋਰੇ ਨੇ ਝੂਠੇ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਲ ਮੱਛਲੀ ਨੇ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਭੇਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਪੂਜਾ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਵਸਤੂਆਂ ਚੰਦਨ, ਧੂਪ, ਦੀਪ, ਨੈਵੇਦਾ ਵੀ ਜੂਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੰਦਨ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਸੱਪ ਚੰਬੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧੂਪ, ਦੀਪ ਤੇ ਨੈਵੇਦਾ ਸੁਗੰਧੀ ਆ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਜੂਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੂਜਾ ਸਮੇਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਆਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਮ-ਕਾਢ ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਆਰਤੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਵਿੱਚ ਉਚਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਭਗਤੀ, ਭਾਵਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਆਪ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਆਰਤੀ ਹੈ। ਹਰਿ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਅਭੰਬਰ ਕੂੜੇ ਹਨ:

- ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਆਰਤੀ ਮਜਨੁ ਮੁਰਾਰੇ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਝੈਨੇ ਸਗਲ ਪਸਾਰੇ॥
ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ! ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਦਾ ਹੀ ਭੋਗ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ:
ਕਰੈ ਰਵਿਦਾਸ ਨਾਮ ਤੇਰੇ

ਆਰਤੀ॥ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਭੋਗ ਤੁਹਾਰੈ॥4॥3॥

ਆਪ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਰਕ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਸੰਸਾਰਕ ਝਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਐਸੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਬੋਗਮਪੁਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਨਾ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਹੈ, ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਘਬਰਾਹਟ ਹੈ। ਉਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਸੂਲ ਹੈ। ਉਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਾਪ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਗਿਰਾਵਟ ਨਹੀਂ:

ਬੋਗਮ ਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ ॥ ਦੁਖ ਅੰਦੇਉ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥

ਨਾਂ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੁ ਨ ਮਾਲੁ ॥ ਖਉਫੁ ਨ ਖਤਾ ਨ ਤਰਸੁ ਜਵਾਲੁ ॥

ਆਪ 151 ਸਾਲ ਦੀ ਆਯੂ ਭੋਗ ਕੇ 1528 ਈ. ਅਰਥਾਤ 1583 ਬਿਕਰਮੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲੋਕ ਸੁਧਾਰ ਗਏ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਅੱਜ ਵੀ ਓਨੀ ਪ੍ਰਸੰਗਤਾ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 637 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੀਕ ਇਹ ਰਹਿਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤੋੜਦੀ ਨਹੀਂ, ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਅਸਾਂਤ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਠਾਰਦੀ ਹੈ।

ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਰਚਿਤ ਦੇ ਪੁਸਤਕਾਂ - ਬੌਸ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਅਤੇ ਵਰਮੀ - ਲੋਕ ਅਰਪਤ

ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਮੰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੂਰੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੇਵਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼ਾਇਰਾ ਅਰਤਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਅਤਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਵਰਮੀ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਰਚਨਾ ਦੱਸਿਆ। ਅਰਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ 'ਬੌਸ ਦੀ ਦਾਅਵਤ' ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਆਦਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੁਹਰਾਏ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾ-ਸਾਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਨਗੀਆਂ। ਕਵਿੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਨੇ ਨਾਵਲ 'ਵਰਮੀ' ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਬੌਧਕ

ਮਿਆਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ: ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਨੇ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਅਤੇ ਤ੍ਰੇੜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਜਾਂ ਮੁਖ ਪਾਤਰ ਕਰਮੋ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਈ। ਪਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਰੋਚਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਰੰਗ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਵਾਦਕ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁੰਦਰੀ ਨੇ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸਦਕਾ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰੋ: ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾ ਕੇ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵੇਹਲੇ

ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਬੁਕ ਡੀਪੂ ਨੇ ਲੇਖਕਾ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ: ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ, ਸੁਜਾਤਾ, ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ ਚਾਂਦ, ਪਵਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਵਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੁੱਤੇਹਪੁਰੀ, ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਗਮੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ (ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ), ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੌਤਮ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਰੋਤਮ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੇਵਲ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਪਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਕੀਤੇ ਉਚੇਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਦਾ ਬੇਇਜ਼ਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ। ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਲੈਣ। ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਕੇਵਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਬਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ - ਮੰਚ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਦੀ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮੰਨਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪਿੱਛੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸ਼ਹਿਰ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਧਰਲੇ ਪੰਜਾਬ(ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲਾਹੌਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਧਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ? ਜੇਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਪਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। 1 ਨਵੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈ ਵੱਡੇ ਪਿੱਛੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਚ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਨੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਮਿਲੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਨਣ ਵੱਲੋਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ, ਸ੍ਰ. ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਹਰ ਕੀਤੇ। ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ "ਵਿਜ਼ਨ 2013" ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਆਈ.ਟੀ. ਹੱਥ ਬਣਾਉਣਾ, ਮੈਡੀ ਸਿਟੀ, ਨਾਲਿਜ਼ ਸਿਟੀ, ਸਿਟੀ ਬੱਸ ਸਰਵਿਸ, ਰੇਗਤੀ ਸਟੈਂਡ, ਸੋਲਿਡ ਵੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ਼ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਪਿਛੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ਼ ਦੀ ਵਿਵੱਸਥਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਇਸ ਸਾਲ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਮਜ਼ੀਰਾ ਸਿੰਘ, ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮੰਨਣ, ਪ੍ਰੋ. ਰਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਘਈ, ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮੰਨਣ
ਮੋ: 94632-24535

ਮੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਜੁਆਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪਿੱਛੇ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਮੇਅਰ ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦਾ ਮੁੱਖੀਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਮੁੱਖੀਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੇਅਰ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਫਾਥਰ (ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪਿਤਾ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ।

ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਮੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪਾਸ ਸਫ਼ਾਈ, ਸੜਕਾਂ, ਗਲੀਆਂ, ਨਾਲੀਆਂ, ਪੀਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ, ਸੀਵਰੇਜ਼ ਦਾ, ਅੱਗ ਬਝਾਉ ਗੱਡੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਹਸਪਤਾਲ ਖੋਲੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਤੇ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਸਕੂਲ ਖੋਲੇ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਖਰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਗਰਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਟੈਕਸ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ (ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ) ਟੈਕਸ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੁੜ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੇਖਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ? ਕੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕੀ ਮੇਅਰ ਬਤੌਰ ਸਿਟੀ ਫਾਥਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਹੀ ਨਕਲ ਹੈ ਜਾਂ ਬਹੁਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਗ਼ੁਲਾਮ ਭਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੀ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਹੋਰ ਯੂਰਪ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਡਾਕਟਰ ਪਾਸ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਓ, ਉਹ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਫੀਸ ਸਰਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਸਮੇਤ ਐਮਬੂਲੈਂਸ ਚੰਦ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲੇ ਸਾਰਾ ਖ਼ਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਂ ਬਣਾਏ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਨਾ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਦੁਆਈਆਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ 99%ਬੱਚੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਕੂਲ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪਾਸ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡਾਂ ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਇਆ ਇੰਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਮਿਲਦੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਧੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡਾਂ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪਾਸ ਏਨੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ 1957 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਵੇ। ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਏਨਾ ਤਿਖਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਨਾਲ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਨ (ਪ੍ਰੋਵਿਸ਼ਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ) ਭਾਵ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 74 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ, ਹਸਪਤਾਲ ਸਮੇਤ 12 ਵਿਭਾਗ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਮਹਿਕਮੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਛੁਡਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਧੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪਾਸ ਏਨੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਝਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ 1957 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇੰਝ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਮੇਅਰ ਦਾ ਬਤੌਰ ਸਿਟੀ ਫਾਥਰ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ ਸੇਵਕ ਬਣਾਏ ਪਰ ਜੋ ਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਥੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ 5 ਦਸੰਬਰ 2012 ਨੂੰ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਜਿਵੇਂ ਫੇਹਰਟਾ ਵਿਖੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਬ ਇੰਨਸਪੈਕਟਰ ਸ. ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ, ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਖਲਾਕ ਵਜੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਕਿੰਨੀ ਮਾੜੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ

ਪ੍ਰਤਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਾਡੇ ਮੇਅਰਾਂ, ਵਧਾਇਕਾਂ, ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਮੇਅਰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਖ਼ੁਦ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਡਰਾਇਵਰ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਗਨਮੈਨ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ, ਉਪ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੈਡ ਸਿਕੂਰਿਟੀ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਮੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਗਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਾ ਪਵੇ।

ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੁੱਧਰਾ ਰੱਖਣਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣਾ, ਨਜਾਇਜ਼ ਉਸਾਰੀਆਂ ਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਰੋਕਣਾ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੇਅਰ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਵਰਤਣਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਰੋਕਣਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਹਿ। ਜੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਹੀ ਰੋਕ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੇਅਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਜੁਆਬਦੇਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਰਕਸ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 24 ਜਨਵਰੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ ਸਮਾਚਾਰ):ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ, (ਪਰਕਸ) ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਰਕਸੀ ਚਿੰਤਕ ਡਾ. ਪਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੰਡ, ਡਾ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਸੁਖਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰੇਵਾਲੀਆ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ.ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਪ੍ਰਿੰ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮੰਨਣ, ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲਾ ਤੇ ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਇਕ ਅਗਾਂਹ- ਵਧੂ ਲੇਖਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹਿਗਾ।

ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰਾਂ ਤੇ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇ: ਗੁਮਟਾਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਲੇਖਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਵਰਮਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਬਲਾਤਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਖਕੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰਾਂ ਤੇ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟੇ ਘਟ ਸਜ਼ਾ 20 ਸਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਤੀਕ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਰਖਣ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਾਸਟ ਕੋਰਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਨਾਥ ਮੁਕਰਜੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ, ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ

ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਤੇ ਘਪਲਿਆਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਘੋਟਾਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰਾ ਫੇਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਡੇ ਵਡੇ ਘਪਲੇ ਹੋ ਰਹਿ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰਾਂ ਤੇ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਨਾ ਪਵੇ।

For advertisement Please contact

Kashmira Singh 95011-89669 Aditya Bhatia 98559-91032	Gurpal Singh 96533-22966 Ranjit Singh Rana 98030-04333 Lakhbir Singh Ghuman 9803874355
---	--

ਇੱਕ ਨੇਕ ਦਿੱਲ ਇਨਸਾਨ ਸਨ ਪ੍ਰਿਃ ਯੋਗੇਂਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ

ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ। ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅਜ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੰਗੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਤੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪਲ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹੇ ਸਵਾਸਾਂ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਉਹ ਭੋਗ ਕਿ ਚਲੇ ਗਏ। ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੀ ਗਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਿਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਲਾ ਸਭ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਿਆਂ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਬਣਨ।

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਮਰ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਲੈਕਚਰਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੀ.ਸੈ. ਸਕੂਲ, ਮਾਲ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਮੋ.9417835717

ਅਸ਼ੋਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅਜੀਤ ਨਗਰ (ਕੋਟ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

SOUL OF THE SCHOOL

Looking back at early 1940s when World War II was raging the lands and the oceans and India, British India, was fighting shortages on all fronts, a young mellifluous youth BARKHA RAM AGGARWAL, who had a visionary outlook, set up a night school for working adults, charging very nominal fees. Partap Night School began to function from a corner room on the ground floor of a gurudwara in Bazar No.1 Kote Khan Mohammed Shah as Kote Baba Deep Singh was called before the Partition of the country in 1947.

The enterprise drew wide acclaim and acceptance from the community and the modest venture sprouted into a regular primary school and then bloomed into a high school when the reins of running the same were picked up by Barkha Ram Aggarwal's eldest son Yoginder Pal Gupta who, by dint of his grooming in Sciences, Arts, Mathematics and English, set fresh benchmarks in merit, and in the matter of a decade or so, the school had an additional and independent campus on the Ravi Das Marg by when Mr. Gupta's Engineer son Sushil Aggarwal (B. Tech. in Computer Science, M.Sc. PGDBM) also joined family profession and became Principal.

Under the guidance of Mr Gupta and the consistent hard work of Sushil Aggarwal, the school earned laurels and honours from not only the district education authorities but also from the state. In fact, the once obscure Ashoka School was pitchforked on the National map of education when its entry in the Jawahar Lal Nehru National Science exhibition organized by the NCERT in 2008 at Puducherry, was adjudged one of the Best and won special praise from then President of India, Smt. Pratibha Patil. The same exhibit was selected for Indian Science Congress at Vishakhapatnam. As if this was not enough to ignite flames of curiosity in young minds, the school repeated this feat Six years in a row in National Science Exhibits and three times in Indian Science Congress. Such has been the collective team work in school, involving teachers and students. Listening to the underdog and nurturing capable students were the qualities he professed like a gardener.

But Alas! YP Gupta had his eyes heavenwards but nobody knew it. The news of his departure on 12th October 2012 trickled as gently as he himself was and the only comment uttered by the populace was 'Education will never have the like of Gupta again.'

Amritsar Vikas Manch will never forget his genial nature, his power of listening and analysing and his skill to engage the audience on any issue and every problem. If Ajit Nagar and its surroundings look spruced up today, it is partly if not wholly due to inputs from socially sensitive souls like Guptaji.

— Prof MOHAN SINGH

Family

ਗੌਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੋਹੜ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਆਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬੁਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ।

ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਾ - ਮਿਲਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਖਾਲੀ ਪਈ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਲੱਖਾਂ ਯਾਤਰੂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਣ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੋ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਾਮਬਾਗ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੋਹੜ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬੋਹੜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 14 ਜੂਨ 1870 ਈ: ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੋਤਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।

1845-46 ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ 24 ਮਾਰਚ 1847 ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਪਟੇ ਰਾਹੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂਆਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਪਟਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤੋੜੇਖਾਨੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਹੋਤਿਆ ਦੀ ਰੋਕ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਜੁੱਤੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ 1860 ਵਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਸਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈਆਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਮਾਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ ਕਸਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸਾਈ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡੂੰਘਾ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਘੰਟਾ ਘਰ ਨੇੜੇ ਬੁਚਕਾਨਾ ਖੋਲਿਆ ਗਿਆ। ਗਿਰਜ਼ਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪੰਛੀ ਇੱਥੋਂ ਮਾਸ ਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਲੈ ਕੇ ਉਠ ਦੇ ਤੇ ਕਈ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੀਕ ਕਿ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸ. ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਬੁਚਕਾਨਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਬੁਚਕਾਨੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਯਤਨ ਮਈ 1870 ਵਿਚ, ਦੂਜਾ 11 ਜੂਨ 1870 ਵਿਚ, ਤੀਜਾ 13 ਜੂਨ 1870 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਚੌਥਾ ਹਮਲਾ 14 ਜੂਨ 1870 ਈ: (1 ਰਾਤ 1927 ਬਿਕਰਮੀ) ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਪੀਰਾ, ਜੀਉਣ, ਸ਼ਾਦੀ ਤੇ ਇਮਾਮੀ ਨਾਂ ਦੇ 4 ਬੁਚਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ ਕਰਮ ਦੀਨ, ਇਲਾਹੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਤੇ ਖੀਵਾ ਨਾਂ ਦੇ 3 ਬੁਚਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ।

ਕੁਝ ਆਂ ਨੇ ਹੱਲਾ ਚੁੱਕਿ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਪਛਾਣਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਖੋਜੀ ਫੋਤੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ ਵੀ ਨਾ ਨੱਪਿਆ

ਜਾ ਸਕਿਆ। ਆਪਣੀ ਵੱਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇਣ ਲਈ ਤੇ ਨਿਹੰਗਾਂ ਵਲ ਸ਼ੱਕ ਰੋੜਣ ਲਈ ਕੁਝ ਜਾਂਚੀ ਵਾਰੀ ਇਕ ਚੱਕਰ (ਜੋ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਦੁਮਾਲਿਆਂ ਉਪਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹਨ) ਤੇ ਇਕ ਨੀਲੀ ਦਸਤਾਰ ਬੁਚਕਾਨੇ ਵਿਚ ਸੁਟ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕੁਲੇਖਾ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ। ਪੁਲਿਸ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੁਝ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੇ ਝੂਠੀ ਘਾੜਤ ਘੜ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੁਝ ਪੁਜਾਰੀ ਤੇ ਨਿਹੰਗ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਾ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ 16 ਜੁਲਾਈ 1871 ਈ: ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਜਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਏਕੋਟ ਵਿਚ ਬੁਚਕਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਸੌਧੀ, ਗੁੱਜਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਸੰਤ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ 10 ਕੁ ਹੋਰ ਫੱਟਣ ਹੋਏ। ਦੇਸ਼ੀ ਫੜੇ ਗਏ ਤੇ ਚਾਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਸ. ਮਸਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 27 ਜੁਲਾਈ 1871 ਈ: ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਜੋ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਪੰਜਾਬ ਲਾਹੌਰ ਨੇ 1 ਅਗਸਤ 1871 ਈ: ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਬੁਚਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਬਖ਼ਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਬੁਚਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲ ਦੱਸ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਵਹਿਦਾ ਗੁਆਹ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਸਾਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪਤੇ ਦਸਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੂੰ 1 ਅਗਸਤ 1871 ਈ: ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। 2 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ੀ ਫੜੇ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਦਰਾਮਦ ਕਰ ਲਏ। ਪਰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਵੈਥਬਾਇਟ 1 (<http://www.namdhari-world.com/nw/amritsar.html>) ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਅਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਨਾਮਧਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਗਏ।

ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਨਿਵਾਸ ਕਟੜਾ ਕਨ੍ਹੀਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਬੀਰਲਾ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਨਾਰਲੀ ਜਿਲਾ

ਲਾਹੌਰ, ਹਾਕਿਮ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ, ਮੋੜੇ ਜਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੱਟ, ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੁਤਸਦਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਰਖਾਣ, ਰੰਧਾਵੇ ਪਖੋਕੇ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਪਾਹੀ ਪੁਲਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਾਕਾ ਸਿੰਘ ਤਰਖਾਣ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਿਆ। ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਲੋਧਕਿਆਂ ਦੇ ਤੇ ਲਫ਼ਮ ਸਿੰਘ ਕਿਧਰੇ ਭਜ ਗਏ ਤੇ ਫੜੇ ਨਾ ਗਏ। ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਹਿਦਾ ਮੁਆਫ਼ ਗੁਆਹ ਸੀ। ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਲ ਸਿੰਘ ਜੱਟ ਵੀ ਵਹਿਦਾ ਗੁਆਹ ਬਣ ਗਿਆ। ਬਾਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਫਰਦ ਜੁਰਮ ਲੱਗ ਕੇ 31 ਅਗਸਤ 1871 ਈ: ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ, ਬੀਰਲਾ ਸਿੰਘ, ਹਾਕਿਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਪਾਹੀ ਤੇ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਾਕਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ, ਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ।

ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ 8 ਨਵੰਬਰ 1871 ਈ: (ਅਸੂ ਵਦੀ 10 ਸਮੰਤ 1928) ਦਿਨ ਬੁਧਵਾਰ , ਪਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 15 ਸਤੰਬਰ 1871 ਈ: ਨੂੰ ਸ. ਬੀਰਲਾ ਸਿੰਘ, ਸ. ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਾਕਿਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਮ ਬਾਗ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਬੋਹੜ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰਸਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਿਆ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰਸੇ ਆਪਣੇ ਗਲ ਪਾਉਣਗੇ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਗਈ। ਦੂਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੀ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰਸੇ ਚਮੜੇ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਗਈ। ਕਨਸਟੇਬਲ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਪਾਹੀ ਅਤੇ ਸ. ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਸਪੁਤਰ ਸ. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੰਡੇਮਾਨ ਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਆਇਆ ਤੇ ਜੈ ਰਾਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਾਦ ਵਿਚ ਸਮਾਰਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਵੇਖੋ: 1ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪੁਸਤਕ, ਕੁਝ ਆਂ ਦੀ ਵਿਥਿਆ 2. <http://www.namdhari-world.com/nw/amritsar.html>

ਕਾਸ਼! ਸਾਡੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣ

ਭਾਰਤੀ ਸਵਿਧਾਨ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਗੈਰਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ-ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿੱਥੋਂ ਤੀਕ ਉਚਿਤ ਹੈ? ਇਹ ਅਗੇ ਚਲਕੇ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਜਰਮਨ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਇਲਾਜ ਖੁਣੋਂ ਮਰ ਗਏ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਐਨ ਉਲਟ, ਜਰਮਨ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਇਲਾਜ ਖੁਣੋਂ ਨਾ ਮਰੇ। ਇਸ ਲਈ ਜਰਮਨ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ 1948 ਵਿਚ ਸਭ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਨੇਡਾ, ਫ਼ਰਾਂਸ, ਕਿਊਬਾ ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਓ, ਡਾਕਟਰ ਫ਼ੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਫ਼ੀਸ ਸਰਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਮੇਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਫੌਰੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਤਾਂ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਤੁਸੀਂ ਟੈਕਸੀ ਲੈ ਕੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ। ਟੈਕਸੀ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਫੌਰੀ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਆਈਆਂ, ਖ਼ਾਣੇ ਆਦਿ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਇਕ ਪੈਸਾ ਖ਼ਰਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਰੀਜ਼ ਕੋਲ ਬੈਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਕਈ ਵੇਰ ਬੈਠਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਾਰੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਚਾਹੀ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ। ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜੋ 54-55 ਲੱਖ ਦੇ ਕ੍ਰੀਬ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਗੋਡਾ ਬਦਲਾਉਣ ਦੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਮ ਮੁਰਾਦ ਬੀਮਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਤਾਂ 4 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਖ਼ਰਚਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ 2 ਕ੍ਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਉਪਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਾਈਕਲ

ਮੂਰੇ ਨੇ 'ਸਿਕੋ' (Sicko) ਨਾਮੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੱਖਾਂ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਪਾਸ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਲਾਜ ਖੁਣੋਂ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਕੀਮ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੀਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿੱਥੋਂ ਤੀਕ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਸਾਡੇ ਆਗੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਭਜਦੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਥੇ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨਾ ਬਚਾਈ ਜਾ ਸਕੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹੀ ਲੋਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ।

ਇਸ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਕੈਨੇਡਾ, ਫ਼ਰਾਂਸ ਵਾਂਗ ਸਭ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਇਲਾਜ ਮਿਲੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ-ਹਿੱਤ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਵਾਂਗ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਲਵੇ, ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਰੋਕ ਲਵੇ ਤੇ ਕਾਲਾ ਧਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬੈਂਕਾਂ 'ਚੋਂ ਮੰਗਵਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਜੋ ਕਾਲਾ ਧਨ ਜਮਾਂ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੰਬਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਲਾ ਧਨ 2001 ਵਿਚ ਵਾਪਿਸ ਮੰਗਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਕਈ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਵਾਪਿਸ ਮੰਗਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਦਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਮੀਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਬੰਦ ਕਰੇ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਰੋਕੇ : ਗੁਮਟਾਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਣਾਬ ਮੁਖਰਜੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਉਪ- ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਵਖ ਵਖ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਦਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਮੀਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਬੰਦ ਕਰੇ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਰੋਕੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਮੰਚ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸੂਬੇ 'ਚ ਬਿਜਲੀ 10.27 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋਰ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟਰੀਸਿਟੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਲਾਨਾ ਰੈਵਿਨਿਊ

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰਕਾਮ ਨੇ ਸਾਲ 2013-14 ਦੇ ਲਈ 2112.23 ਕਰੋੜ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਲ ਮਾਲੀਏ ਦਾ 10.27 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ। ਖ਼ਬਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਵਰਕਾਮ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਘਾਟਾ 12053.39 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ। ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ਸਸਤੀ ਬਿਜਲੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਲੋਕ-ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਬਦਲ ਲਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਥਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬਿਜਲੀ 'ਤੇ ਨਜਰਸਾਨੀ ਕਰੇ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ

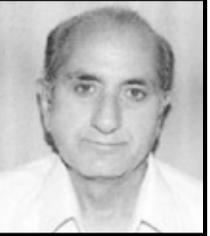
ਭੱਠਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਗੱਲ ਚੱਲੀ ਸੀ ਕਿ 8 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਵਿੱਚ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਮੀਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 8 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਚੋਰੀ ਰੋਕ ਕੇ ਘਾਟਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਦਰ ਨਾ ਵਧਾਏ ਜਾਣ।

ਹੋਸ਼ ਕਰ ਸੋਹਣਿਆ ਕਿਉਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਏ - ਲੋਕ ਲਿਖਾਰੀ ਮੰਚ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 28 ਜਨਵਰੀ () ਲੋਕ ਲਿਖਾਰੀ ਮੰਚ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮੰਚ ਦੇ ਸੁਪਰਤ ਕਰਨਲ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਏ. ਐਸ. ਦਲੇਰ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਹਾਸਰਸ ਦੀਆਂ ਕਵੀਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਰਨਲ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਭਰਵੀਂ ਦਾਦ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮੰਨਣ ਦੀ ਕਵਿਤਾ "ਪੱਛਮੀ ਹਵਾਵਾਂ" ਦੇ ਬੋਲ ਬੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਉਂ ਮੂੰਹ ਪਿਆ ਮੋੜਦਾ ਏ। ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਇਤਹਾਸਕਾਰ ਏ. ਐਸ. ਦਲੇਰ ਨੇ ਹਾਸ ਰੱਸ ਕਵਿਤਾ "ਪਾਗਲ" ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਸਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਸਟਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਦਰ ਤੇ ਮਗਰਮੰਛ ਦੀ ਕਾਹਣੀ ਨੂੰ ਬੜੇ ਰੌਚਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਵਿਕ ਰੂਪ "ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸ. ਸੁੱਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਾਠੀ ਦਾ ਸੁਝਾਓ ਸੀ ਕਿ ਲਿਖਾਰੀ ਮੰਚ ਦਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਹੋਸ਼ ਕਰ ਸੋਹਣਿਆ ਕਿਉਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਏ

GANPATI PROPERTY ADVISOR
OPP. SANDHU COLONY, MODERN COLONY
 Jugal Kishore Sharma 98143 25132, 9501189669 Kashmira Singh

ਕਾਸ਼ ! ਸਾਡੀ ਪੁਲੀਸ ਵੀ ਐਸੀ ਹੋਵੇ

ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ

ਲੋਕ ਟੈਕਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇ। ਜਾਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣਾ, ਇਹ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਰਤਵ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਕਾਸਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਉੱਪਰ ਇਕ ਸਿਰ ਫਿਰੇ ਗੋਰੇ ਵਾਲ਼ੇ ਜਦੋਂ ਪੰਜ ਅਗਸਤ 2012 ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਲਤ ਚੈਨਲ ਸੀ. ਐਨ. ਐਨ. ਅਤੇ ਫ਼ਾਕਸ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਵਿਖਾਇਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫੌਰੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਜਾਨ 'ਤੇ ਖੇਡ ਕੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਕ ਵੇਰ ਮੈਂ ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਫੋਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਢਾਈ ਵਜੇ ਸਨ) ਘਰ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ। ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਪਾਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਆਈ ਗੌਟ ਯੁਅਰ ਕਾਲ। ਯੁਅਰ ਫੋਨ ਵਾਜ਼ ਬਿਸੀ' (ਭਾਵ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਲ ਆਈ ਸੀ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਫੋਨ ਬਿਜੀ ਸੀ)। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਫੋਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ 91 ਹਨ ਤੇ ਅੱਗੇ ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ ਕੋਡ 183 ਹੈ, ਇੰਝ ਗਲਤੀ ਨਾਲ 911 ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਫੋਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚੀ (ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ) ਕਿਹਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਇੰਝ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਕਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਡਾਇਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪੇ ਹੀ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

2011 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵੇਰ ਲੜਾਈ ਹੋਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਲੇਖਕ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਵੇਰਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵਾਂ ਵੇਰਾਂ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਫਟਾ-ਫਟ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿਓ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਹਰਲੀ ਸੜਕ ਦੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਮੋੜ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ, ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨੀ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ

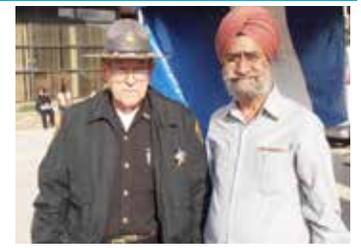
ਵਿਚ ਜਾਓ।

ਇਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਪੁਲੀਸ। ਸੜਕਾਂ ਕੰਢੇ ਥਾਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਖੰਬੇ ਲਾ ਕੇ ਬਟਨ ਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਟਨ ਨਪੋਗੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਫੌਰੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ੁਰੱਖਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗੇ। ਜਦੋਂ ਸੜਕੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਫੌਰੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕੁੱਟ-ਮਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਕੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਅਣ- ਜਾਣ ਜਿਹੜੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇੰਝ ਥਾਣੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਲੇ ਛੁਡਾ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਈ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਘਰ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਏਨੇ ਦਿਨ ਘਰ ਨਾ ਵੜੋ। ਪੁਲੀਸ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਘਰ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲਭਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨਾ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਉਹ ਓਨੇ ਦਿਨ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਘਰ ਵਿਚ

ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਹੈ, ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣੇ ਜਾਂ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕਢਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਐਨ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲੀਸ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦੀ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਲੁੱਟਦੀ ਵੀ ਹੈ। 15 ਦਸੰਬਰ 2012 ਨੂੰ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਸ. ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਸਮੇਂ ਉੱਥੋਂ ਮੌਜੂਦ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਏ। ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਥਾਣਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤਿਆ ਤੇ ਨਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਾਤ ਸਮੇਂ 108 ਨੰਬਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਜੇ ਇਹੋ ਘਟਨਾ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫੌਰੀ ਐਂਬੂਲੈਂਸ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਬੈਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉੱਥੇ ਸਾਰੇ ਅਫ਼ਸਰ, ਮੰਤਰੀ, ਮੇਅਰ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੀਕ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਆਪ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਗਨਮੈਨ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਆਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੀ ਤਰਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ

ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿੰਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਪੁਲੀਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਆਪਣਾ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਟਾਪ ਸਾਇਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖਲੋਤਾ। ਉੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਧਾਇਕ, ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਐਮ.ਪੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਈ ਬਣਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਪੁਲੀਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਤੇ ਕੁੱਟਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨਾਲ ਨੇਕ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਪੇਸ਼ ਆਵੇ।

ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਸਨ: ਪ੍ਰਿੰ: ਯੋਗੇਂਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ

ਸ੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਜਦ ਮੈਂ 1982 ਵਿਚ ਅਜੀਤ ਨਗਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਘਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ (ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਘਰ ਕਰਾਏ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਲਗਭਗ ਹਾਈ ਹੀ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸੀ ਤੇ ਇੰਝ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਈਏ। ਫਿਰ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਰ ਜੂਨ 1986 ਵਿਚ ਬੁਲਨਪੁਰੇ ਚਲਾ ਗਿਆ।

1992 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ ਮੰਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਰੇ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਮੰਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਮੰਚ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਮੰਚ ਆਗੂ ਰੋਲ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵੱਖ ਵੱਖ

ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬੰਦੀ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਕਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਮੇਂ ਹੋਠ ਲਿਖੇ ਸੋਵੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਮੰਚ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣੇ :

- (1) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ 1997(2) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ 1998
- (3) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਦੇਣ(4) ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ
- (5) Comprehensive Town Planning and development of Amritsar
- (6) ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਵੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵੇਰ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਏਨਾਂ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਆਦੂਦੇ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਵੀ ਠੀਕ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਵਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ

ਵਡੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਸਨ।

ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਰਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਗਰਵਾਲ ਸਭਾ, ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ, ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਪੜਵੰਤੇ ਸਜਣ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਸਿਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਾਇੰਸ ਮੇਲਿਆਂ, ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਰਹਾਇਸ਼ ਵਰਗੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਸੌਂਪੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰਖੀਆਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਰਹਿਮ ਦਿਲ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਨ। ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਈ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਸਨ ਦਿੰਦੇ। ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਈ ਵੇਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੁਛ-ਗਿਛ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 20 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਫੀਸ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਰੀਏ ਸਾਰੇ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ

ਨੇ। ਨਾਂ ਕੱਟਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਰਹਿਣਾਂ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਆ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟ ਪਵੇਗਾ। ਫੀਸ ਆਪੇ ਦੇ ਦੇਣਗੇ।

ਹਰ ਸਮੇਂ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਸੀ। ਬੀਮਾਰੀ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਹ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ। ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ ਹਾਲਤ ਕੁਝ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਇਲਾਜ ਚਲ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਫਿਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੁਝ ਟੈਸਟ ਕਰਾਉਣ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਗਿਲਟੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਕਢਾਉਣ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਕਹਿ ਰਹਿ ਨੇ। ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਕੀ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਉਗੇ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੀਮ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਫੋਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਪੁਛਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। 11 ਅਕਤੂਬਰ 2012 ਨੂੰ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਮੋਬਾਇਲ 'ਤੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਹਨ। ਸੁਸ਼ੀਲ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਠੀਕ ਨੇ ਕਲ ਫੁੱਟੀ ਮਿਲ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦਾ ਐਸ ਐਮ ਐਸ

ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਾਤ ਸੀ। ਜਦ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਪਤਾ ਅੰਕਲ ਦੀ ਡੈੱਥ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਸਸਕਾਰ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਮਿਤਰ ਜੋ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸਾਥੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਏਨੀ ਛੇਤੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਅਸਾਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜੇ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਰਲ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਸਨ। ਸੁਸ਼ੀਲ ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਲਿਖਿਆ, ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਹਾਰ ਗਏ। ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਸੁਆਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਲਿਖਾ ਕਿ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਓਨੇਂ ਭੋਗ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਸੁਆਸ ਲਿਖੇ ਸੀ ਓਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੋਗੇ। ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਭਾਵੇਂ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਾਇਮ ਰਖੇਗਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕੀਦਤ ਦੇ ਫੁਲ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਪੁਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੇ।

ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ

ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ

12 ਅਕਤੂਬਰ 2012 ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਦਾ ਲਈ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਬਿਮਾਰੀ ਅੱਗੇ ਉਹ ਬੇਬਸ ਹੋ ਗਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਰੱਬ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹਿੰਮਤੀ, ਅਣਥਕ ਅਤੇ ਦਇਆਵਾਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਦਾ ਮੈਂ ਹੋਸ਼ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ ਅਤੇ 10/11 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਉਮਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦਾਦਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਕੇ ਬਤੀਤ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅੱਵਲ ਦਰਜੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਖੁਦ ਇਕ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਾ ਛੱਡੀ। ਇਹ ਗੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਨਚੜਿਆ ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ 'ਅਸ਼ੋਕਾ ਗਰਲਜ਼ ਸਕੂਲ' ਵਿਚ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਬਾਲਕ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਈਵਨਿੰਗ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਗੋਜੂਏਸਨ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਧਨਾ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਛੱਡ ਕੇ ਕਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਜ਼ਗਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਇਕ ਛੋਟੀ ਕਪੜੇ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਕਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਨਹੀਂ

ਫੜੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰੀ ਆਰਥਕ ਤੰਗੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। 1972 ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਗਈਆਂ।

ਰੱਬ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਵੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦਿਨ ਦੁਗਣੀ ਅਤੇ ਰਾਤ ਚੌਗੁਣੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿੱਚ 1992 ਵਿੱਚ ਅਜੀਤ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਵੇਂ ਵਿੰਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈਕਅੱਪ, ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਚੈਕਅੱਪ, ਬਲੱਡ ਡੋਨੇਸ਼ਨ, ਬਨਾਉਣੀ ਅੰਗ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਹੋਰ ਕੈਂਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਾਵਾਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਫੀ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਤੀਤ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਮਤਭੇਦ ਵੀ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਭਾਰੂ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 1999 ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਅਜਿਹਾ ਆਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਣਾਈ। 51 ਸਾਲ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਉਹ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹ ਆਰਥਿਕ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਉਭਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਤੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਨੇ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਕਲਚਰਲ

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹਾਨ ਹੱਸਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੀ ਵੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਉ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਇਥੇ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਹ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਚਰਦੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਣ ਨਾ ਆਈ। ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਦਤ ਹੀ ਸੀ, ਇਕ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੇ ਲਗਭਗ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਿਮਾਰੀ ਮੁੜ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਹਾਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਤੇ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੈਂਕ ਦਾ ਸਾਰਾ ਲੋਨ ਉਤਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਸਕੂਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। 12 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸਵੇਰ, ਲਗਭਗ 8.10 ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਪੁਜਾ ਤਾਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨਵੀਨ ਦਾ ਫਾਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਰੂਹ ਹਿਲ ਗਈ, ਕੰਨਾਂ ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਾ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿੱਤ ਕੇ, ਠੀਕ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤਨਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਹਾਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ। ਪਰ ਰੱਬ ਦਾ ਇਹ ਭਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ। ਮੇਰੀ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਇਹੋ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਖਾਏ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚਲ ਸਕਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਿਵਾਰਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਾਂ।

ਸੁਸ਼ੀਲ ਅਗਵਾਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਅਸ਼ੋਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਅਜੀਤ ਨਗਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

An ISO Certified Institute
SHRI SAI COLLEGE

Under the Management : Shri Sai Educational Society (Regd.)

to be Associated with

GURU NANAK DEV UNIVERSITY, AMRITSAR

Regular Classes

B.A - B.Com
BBA - B.Sc - BCA
PGDCA - DCA

Transport facility available

0183 6500541
+91 92162 87843
+91 92161 87843

Baba Budda Ji Avenue, B/s. Tata Arneja Motors, G.T. Road, New Amritsar
Email : saicollege68@gmail.com

TOPPERS ਅਸ਼ੋਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਕੈਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਅਜੀਤ ਨਗਰ (ਕੋਟ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

+2 Science Toppers	 Raminderpreet Singh 844(84.4%)	 Harmanpreet Singh 838(83.8%)	 Kiranpreet Kaur 833(83.3%)	 Mandeep Kaur 810(81%)	 Harsit Kumar 804(80.4%)	+2 Commerce Toppers	 Manpreet Kaur 801(80.1%)	 Komalpreet Kaur 887(88.7%)	 Neha Sharma 875(87.5%)	 Gagandeep Singh 869(86.9%)
	 Harveen Kaur 828(82.8%)	 Sunny Goel 826(82.6%)	 Sadhna Chawia 824(82.4%)	 Rahul Sharma 823(82.3%)	 Navneet Kaur 814(81.4%)		 Loveleet Kaur 802(80.2%)	+2 Arts Toppers	 Harjit Kaur 836(83.6%)	 Sandeep Kaur 835(83.5%)
+2 Matric Toppers	 Ramandeep Kaur 808(80.8%)	 Gurmeet Singh 802(80.2%)	 Shivnaini Verma 1228(94.4%)	 Pawandeep Singh 1222(94%)	 Harvinder Singh 1195(92%)	 Judgepal Singh 1179(90.6%)	 Shivam Kumar 1158(89%)		 Harjot Singh 1155(88.8%)	 Jaspreet Singh 1149(88.3%)
	 Navdeep Kaur 1129(86.8%)	 Sukhchain Singh 1122(86.3%)	 Gurbir Singh 1113(85.6%)	 Avneet Singh 1106(85%)	 Monika Devi 1103(84.8%)	 Simranjit Singh 1098(84.4%)	 Sukhdeep Singh 1094(84.1%)	 Kajal Thaper 1088(83.6%)	 Navtej Singh 1085(83.4%)	 Hardev Singh 1075(82.6%)
 Jasmine Kaur 1063(81.7%)										